

ЗАКОН

О ДАВАЊУ ГАРАНЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У КОРИСТ БАНКЕ ПОШТАНСКА ШТЕДИОНИЦА АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО БЕОГРАД ЗА ИЗМИРИВАЊЕ ОБАВЕЗА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА ЗА ТРАНСПОРТ НАФТЕ НАФТОВОДИМА И ТРАНСПОРТ ДЕРИВАТА НАФТЕ ПРОДУКТОВОДИМА ТРАНСНАФТА ПАНЧЕВО, ПО ОСНОВУ УГОВОРА О ДУГОРОЧНОМ КРЕДИТУ РАДИ ИЗГРАДЊЕ НАФТОВОДА СРБИЈА - МАЂАРСКА

Члан 1.

Република Србија преузима обавезу да као гарант измири обавезе Акционарског друштва за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима Транснафта Панчево (у даљем тексту: Зајмопримац), по основу Уговора о дугорочном кредиту бр. 200083000000123039, закљученог између Зајмопримца и Банке Поштанска штедионица, акционарско друштво Београд, дана 21. јула 2026. године (у даљем тексту: Уговор о дугорочном кредиту), у износу који не може бити већи од 14.528.082.271,39 динара (словима: четрнаестмилијардипетстотинадвасетосаммилионаосамдесетдвехиљадедвас таседамдесетједандинар и 39/100), увећаног за номиналну каматну стопу која је варијабилна и износи тромесечни BELIBOR, плус каматна маржа која износи 2,50% на годишњем нивоу и пратеће трошкове задуживања.

Члан 2.

Гаранцију из члана 1. овог закона Република Србија издаје у корист Банке Поштанска штедионица, акционарско друштво Београд, на име обавеза из Уговора о дугорочном кредиту.

Члан 3.

Република Србија (у даљем тексту: Гарант) овим неопозиво, безусловно, без приговора и на први позив гарантује, да ће измирити дуг Зајмопримца према Банци Поштанска штедионица, акционарско друштво Београд (у даљем тексту: Банка), односно свих плативих износа о њиховом доспећу, у свему на начин и у складу са условима из Уговора о дугорочном кредиту, са роком важности који ће бити дужи за месец дана од рока доспећа кредита, чиме се ствара обавеза отплате дуга насталог по основу дате гаранције да плати доспелу а неизмирену обавезу уколико Зајмопримац не изврши ту своју обавезу благовремено, у складу са Уговором о дугорочном кредиту са Банком.

Уколико Гарант не изврши своје обавезе, у року из става 1. овог члана, Банка ће имати право да прогласи доспелим све износе који су плативи у складу са одредбама Уговора о дугорочном кредиту.

У случају активирања гаранције из члана 1. овог закона, Банка ће имати право да од Гаранта наплати износ својих доспелих, а неизмирених потраживања. Гарант се обавезује да ће обезбедити у буџету за одговарајућу фискалну годину, средства неопходна за извршавање преузетих обавеза по овој гаранцији.

Члан 4.

Отплату кредита врши Зајмопримац према Банци у динарима, а све у складу са одредбама Уговора о дугорочном кредиту.

Средства за отплату кредита обезбедиће Зајмопримац из сопствених прихода.

Зајмопримац је дужан да средства за отплату кредита обезбеђује према плану отплате, у износу који укључује главницу, обрачунату камату и пратеће трошкове задуживања.

Члан 5.

Ако по основу гаранције из члана 1. овог закона Гарант изврши обавезу уместо Зајмопримца, Гарант ће од Зајмопримца имати право на повраћај главнице, камате, пратећих трошкова задуживања и свих пратећих трошкова који настану због неизвршења, односно неблаговременог извршења обавезе, као и свих других трошкова који могу настати у вези са извршавањем обавеза уместо Зајмопримца, до висине износа измирене обавезе, као и право да од Зајмопримца наплати обрачунату законску затезну камату. Гарант своје право повраћаја од Зајмопримца неће остваривати пре потпуног намирења потраживања од стране Банке, нити ће поступати противно њеним интересима.

Право на повраћај средстава из става 1. овог члана Гарант ће остварити тако што ће иницирати наплату са рачуна Зајмопримца на основу овлашћења добијеног од Зајмопримца или других инструмената обезбеђења, у складу са прописима којима се уређује платни промет.

Члан 6.

Средства зајма која су Зајмопримцу стављена на располагање на основу Уговора о дугорочном кредиту за које се издаје гаранција по овом закону уплатиће се на наменски рачун Зајмопримца који ће се отворити код Народне банке Србије, након ступања на снагу овог закона. Средства са рачуна користиће се за плаћање обавеза Зајмопримца само уз сагласност министра надлежног за послове финансија.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 15. Устава Републике Србије, према којој Република Србија уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом. Истовремено члан 16. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19 и 149/20) прописује да Република може дати гаранцију за измирење дуга јавних предузећа чији је оснивач.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење овог закона о давању гаранције Републике Србије у корист Банке Поштанска штедионица, акционарско друштво Београд (у даљем тексту: Зајмодавац) по задужењу Акционарског друштва за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима Транснафта Панчево (у даљем тексту: Зајмопримац) садржани су у члану 16. став 4. Закона о јавном дугу, односно у потписаном уговору између Зајмодаваца и Зајмопримаца у износу од 14.528.082.271,39 динара (словима: четрнаестмилијардипетстотинадвасетосам милионаосамдесетдвехиљадедвасетседмдесетједандинар и 39/100), ради изградње нафтовода Србија - Мађарска.

У потписаном уговору, повлачење средстава кредита у износу од 14.528.082.271,39 динара, условљено је давањем гаранције Републике Србије (у даљем тексту: Гарант), односно ступањем на снагу закона о давању гаранције Републике Србије.

Гарант неопозиво, безусловно и на први позив гарантује, као примарни дужник уредно и благовремено плаћање сваког и свих износа доспелих за плаћање по основу појединачних уговора о кредиту, као и благовремено извршавање свих осталих обавеза Зајмопримца, а у складу са уговором о дугорочном кредиту. Уколико Гарант оформи ново правно лице које би наставило оперативно пословање Зајмопримца, Гарант је у обавези да предузме све радње са циљем да омогући, између осталог, да ново правно лице приступи дугу и преузме обавезе отплате одобрених кредита.

Законом о буџету Републике Србије за 2026. годину („Службени гласник РС”, број 108/25) предвиђено је давање гаранције Републике Србије пословним банкама за Акционарско друштва за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима Транснафта Панчево ради изградње нафтовода Србија - Мађарска, у износу до 17.580.000.000 динара, с обзиром да се ради о стратешким пројектима од интереса за Републику Србију који омогућавају сигурно и континуирано снабдевање домаћег тржишта сировом нафтом.

Република Србија се снабдева увозном сировом нафтом само из једног правца преко Републике Хрватске и њиховог транспортног система „Јанаф”. У циљу обезбеђења сигурности и поузданости снабдевања сировом нафтом Републике Србије планирана је изградња нафтовода од границе са Мађарском до Новог Сада. Изградња предметног нафтовода би обезбедила диверсификацију и могућност снабдевања сировом нафтом и из других праваца. Предвиђен је такав концепт транспорта да се сирова нафта, из рафинерије Дунав пумпа до Алђе (Мађарска) и од Алђе даље пумпама транспортује до Новог Сада (Терминал Транснафта). Од Новог Сада нафта би

се даље транспортовала до Рафинерије Панчево постојећим нафтоводом ТРАНСНАФТА.

Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 351-12062/2023 од 7. децембра 2023. године пројекат изградње новог нафтовода граница Мађарске - Нови Сад је проглашен пројектом од значаја за Републику Србију. Влада Републике Србије је Закључком 05 Број: 312-5262/2023-1 од 15. јуна 2023. године на предлог Министарства рударства и енергетике усвојила „Полазне основе Плана развоја енергетске инфраструктуре и мера енергетске ефикасности до 2028. године са пројекцијама до 2030. године”, где је на листи приоритетних пројеката из сектора нафте и нафтних деривата, као први делегиран пројекат Нафтовод Србија - Мађарска.

Изградња предметног нафтовода укључује саму изградњу нафтовода уз израду ПЗИ, ГЗОП и ПИО (нафтовод, блок станице, чистачке станице, мерна станица, оптички кабл, катодна заштита, SCADA, LDS, ангажовање пројектантског надзора), Стручни надзор, Археолошки надзор, Технички преглед објекта, Приступне саобраћајнице до блок станица, Електроенергетска напајања блок станица и на крају Прво пуњење (набавка сирове нафте за запуњавање трасе нафтовода од Хоргоша до Новог Сада).

Предвиђено је да се изгради нафтовод максималног капацитета од 5,5 милиона тона сирове нафте, пречника 450 тт (18”) и то дужине 190 Кт на мађарској (Сасхалобата — граница са Србијом) и 113,4 Кт на српској страни (граница са Мађарском - Нови Сад).

У складу са Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора (ППППН ИК) нафтовода граница Мађарске - Нови Сад са елементима детаљне регулације предвиђена је изградња нафтовода тако да је почетна тачка транспорта на нафтоводу Мађарска - Нови Сад у близини граничног прелаза Хоргош, североисточно од насеља Хоргош, а крајња тачка интерконеције нафтовода је Терминал Транснафта у Новом Саду.

Нафтовод Мађарска — Нови Сад обухвата:

Линијски нафтовод од мађарско-српске границе на територији општина Кањижа, Сента, Ада, Бечеј, Жабаљ и Нови Сад у дужини од око 113 км, називног пречника ДН450 и максималног радног притиска МОП=63 бара.

Блок Станице (БС) на почетку трасе нафтовода унутар оgrade ПОЧС Хоргош, две блок станице на каналу Адорјан-Велебит БС Кањижа 1 и БС Кањижа 2, две блок станице на реци Чик БС Бачко Петрово Село и БС Бечеј, две блок станице на каналу ДТД БС Бачко Градиште 1 и БС Бачко Градиште 2, две блок станице на Јегричкој реци БС Чуруг и БС Госпођинци и једна блок станица у општини Каћ БС Каћ.

Пријемно-отпремна чистачка станица (ПОЧС Хоргош) на почетку трасе нафтовода непосредно испред интерконеције са нафтоводом на граници са Мађарском, предвиђена је за потребе чишћења и дијагностике унутар цеви помоћу интелигентних чистача („крацера”).

Пријемна чистачка станица (ПЧС Нови Сад) на крају трасе нафтовода, унутар Терминала „Транснафта” која би обезбедила комплетно чишћење и дијагностику унутар цевовода дуж целе трасе кроз Републику Србију.

Мерна станица (МС) унутар Терминала Транснафта, којом се обезбеђује мерење протока нафте која се допрема из Мађарске.

Остали објекти и системи у функцији нафтовода су:

Приступни путеви планирани на локацијама објеката у функцији нафтовода.

Електроенергетски објекти за снабдевање надземних објеката у функцији нафтовода електричном енергијом.

Оптички кабл за даљински надзор и управљање који се полаже паралелно са нафтоводом у радном појасу, а намењен је за пренос података

дуж целе трасе и повезивање свих објеката и припадајућих чворишта са пословним филијалама које ће обављати управљање нафтоводом.

Влада је дана 16. јула 2026. године донела Закључак 05 Број: 420-7146/2026, којим је утврдила основу за давање гаранције Републике Србије у корист Банке Поштанска штедионица, акционарско друштво Београд, за измиривање обавеза Акционарског друштва за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима Транснафта Панчево, по основу уговора о дугорочном кредиту ради изградње нафтовода Србија - Мађарска и прихватила уговор о дугорочном кредиту између Банке Поштанска штедионица, акционарско друштво Београд и Акционарског друштва за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима Транснафта Панчево.

Према одредбама Уговора о дугорочном кредиту у износу од 14.528.082.271,39 динара између Акционарског друштва за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима Транснафта Панчево као Корисника кредита и Банке Поштанска штедионица, акционарско друштво Београд предвиђени су следећи финансијски услови:

- каматна маржа износи 2,50% + тромесечни БЕЛИБОР;
- период расположивости кредита је 42 месеца, од дана доношења Закона о давању гаранције, укључујући период почека у трајању од 42 месеца;
- повлачење кредита у једној или више транши;
- рок враћања до 138 месеци од дана пуштања кредита у течај;
- накнада за реализацију кредита износи 0,3% од износа кредита, једнократно унапред;
- отплата кредита у 32 једнаке тромесечне рате, након истека периода почека.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбом члана 1. Предлога закона предвиђа се преузимање обавезе Гаранта да измири обавезе Зајмопримца по задужењу код Зајмодавца, у износу од 14.528.082.271,39 динара.

Одредбом члана 2. Предлога закона предвиђа се да гаранцију из члана 1. овог закона, Гарант даје Зајмодавцу на име обавезе из закљученог Уговора о дугорочном кредиту.

Одредбом члана 3. Предлога закона предвиђају се питања која се односе на обавезе Гаранта.

Одредбом члана 4. Предлога закона предвиђају се питања која се односе на обавезе Зајмопримца.

Одредбом члана 5. Предлога закона предвиђа се регресно право Гаранта ако по основу издате гаранције изврши обавезу уместо Зајмопримца, као корисника кредита.

Одредбом члана 6. Предлога закона предвиђа се отварање наменског рачуна код Народне банке Србије за плаћање обавеза Зајмопримца уз сагласност министра надлежног за послове финансија.

Одредбом члана 7. Предлога закона предвиђа се ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона обезбеђивање се средства у буџету Републике Србије.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
--

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа -
ВЛАДА

Обрађивач - МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДАВАЊУ ГАРАНЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У КОРИСТ БАНКЕ ПОШТАНСКА ШТЕДИОНИЦА АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО БЕОГРАД ЗА ИЗМИРИВАЊЕ ОБАВЕЗА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА ЗА ТРАНСПОРТ НАФТЕ НАФТОВОДИМА И ТРАНСПОРТ ДЕРИВАТА НАФТЕ ПРОДУКТОВОДИМА ТРАНСНАФТА ПАНЧЕВО, ПО ОСНОВУ УГОВОРА О ДУГОРОЧНОМ КРЕДИТУ РАДИ ИЗГРАДЊЕ НАФТОВОДА СРБИЈА – МАЂАРСКА

DRAFT LAW ON THE PROVISION OF A GUARANTEE BY THE REPUBLIC OF SERBIA IN FAVOR OF БАНКА ПОШТАНСКА ШТЕДИОНИЦА, АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО БЕОГРАД FOR THE SETTLEMENT OF THE OBLIGATIONS OF THE JOINT-STOCK COMPANY FOR THE TRANSPORT OF OIL THROUGH OIL PIPELINES AND THE TRANSPORT OF OIL DERIVATIVES THROUGH PRODUCT PIPELINES TRANSNAFTA PANCEVO, BASED ON A LONG-TERM LOAN AGREEMENT FOR THE CONSTRUCTION OF THE SERBIA - HUNGARY OIL PIPELINE

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа,
Не постоје релевантне одредбе Споразума

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
Није потребан прелазни рок за усклађивање законодавства

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
Не постоје одредбе на основу којих је потребно оценити испуњеност обавезе

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
Не постоје наведене одредбе

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.
Не постоји веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађеност са њима,
Не постоје одредбе примарних извора права Европске уније

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Не постоје секундарни извори права Европске уније

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
Не постоје остали извори права Европске уније

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност
Не постоје наведени разлози

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније
Није потребан рок за усклађивање

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произлази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје прописи ЕУ са којима је потребно обезбедити усклађеност

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не постоји наведени извори права Европске уније

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Није

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Полазећи од нормативног садржаја предметног закона није потребно обавити консултације са Европском комисијом и другим стручним телима Европске уније.